

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QURILISH VA UY-JOY
KOMMUNAL XO'JALIGI VAZIRLIGI
«SHAHARSOZLIK HUJJATLARI EKSPERTIZASI»
DAVLAT UNITAR KORXONASI

Сурхондарё вилояти

190100, Termiz shahri , Taraqqiyot ko'chasi, 42-uy, Termiz shahri, AT "Турон" bank Tel-Fax:
(376)-22-3-24-87, 22-3-06-42, 22-3-24-75 Mail: surxonekspertiza@mail.ru www.mc.uz

Holati: Ijobiy

Direktor: NURALIYEV NURBEK BAXTIYOROVICH

Sana:14-10-2023 yil

Yig'ma ekspert xulosasi № 125808

Obyekt nomi «Surxondaryo viloyati Jarqo'rg'on tumani 53 sonli mакtabni 240 o'rинli qo'shimcha bino qurish bilan rekonstruksiya qilish ishchi loyihasi bo'yicha»

Buyurtmachi - "Surxondaryo viloyati xokimligi "Yagona buyurtmachi xizmati"

DUK

Bosh loyihachi - "Janub Surxon Universal" MChJ

Litsenziya AL- 000107 sonli, 2019 yil 19 iyunda O'zbekiston Respublikasi qurilish vazirligi tomonidan berilgan

Moliyalashtirish manbai - Budget mablag'lari

Bosh pudratchi - Tanlov savdolari natijasida aniqlanadi

Qurilish turi Rekonstruksiya

Murojaat raqami: № 115306

1. Loyihalash uchun asos

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 13 mart kuni Surxondaryo viloyatiga tashrifi yakunlari bo'yicha berilgan 13-sonli topshiriqlar bayoni.
2. Surxondaryo viloyati Xalq deputatlari Kengashining 2023 yil 13 iyuldagи VI-75-128-8-0-K/23 Qarori.
3. 2023 yilda buyurtmachi tomonidan tasdiqlangan, Surxondaryo viloyati maktabgacha va mакtab ta'limi hamda qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi boshqarmalari kelishilgan loyiha topshirig'i.
4. Surxondaryo viloyat qurilish va uy-joy xo'jaligi boshqarmasi tomonidan 2023 yil 18 avgust sanasida berilgan 1722- 1722212-73396 sonli me'moriy rejorashtirish topshirig'i.
5. Ob'ektning muhandislik tarmoqlari ta'minoti uchun tegishli mutassadi tashkilotlar tomonidan berilgan texnik shartlar.
6. Buyurtmachining 2023 yil 25 sentabrdagi 01-08/1274 sonli xati.
7. 2022 yil 8 avgustda Surxondaryo viloyati xokimligi "Yagona buyurtmachi xizmati" DUK tomonidan tasdiqlangan 16 sonli narxlar kelishuvি bayonnomasi.

2. Ekspertiza uchun taqdim etilgan materiallar

- 2.1. Yo'riqnomalar.
- 2.2. Qurilishni tashkillashtirish loyihasi.
- 2.3. Smeta hujjatlari.
- 2.4. MQ, TX, IV, YoS, EYo bo'limlari bo'yicha ishchi chizmalar.

2.5. Bosh reja, tashqi muhandislik tarmoqlar, yordamchi bino va inshootlar bo'yicha chizmalar.

2.6. Qurilish maydonniing muhandislik geologik sharoitlari xulosasi.

3. Loyiha yechimlarining qisqacha mazmuni

3.1. Qurilish maydoni ta'rif:

- qurilish maydoni IV A klimatik hududga tegishli,
- havoning qishgi hisobiy harorati- (- 11oS),
- shamol oqimi myo'riy tezligi - 0.38 kPa,
- qorning myo'riy yuki - 0.50 kPa,
- qurilish hududi zilzilalikligi - 7 bal.

2023 yilda "Surxon Topo-geodeziya" MChJ tomonidan o'tkazilgan izlanishlar natijasiga ko'ra qurilish maydonniing muhandislik geologik sharoitlari quyidagicha ifodalanadi:

- tuproqning zilzilaviy toifasi -III,
- qurilish maydonining hisobiy zilzilalikligi - 8 bal,
- asos grunti- lyosli supes, malla rangli, ko'p g'ovakli, cho'kuvchanlik turi- II,
- er osti suvi yer yuzasidan 8.0m chuqurlikda shiqqan,
- tuproqlari 10178-85* GOST bo'yicha portlandsementli betonlarg sust agressiv.

3.2. Texnologik yechimlari

Maktab rekonstruksiyasi o'quvchilarning bilim olish sharoitini yaxshilash maqsadida bajarilmoqda.

Loyihalanayotgan 240 o'rini o'quv binosi quyidagi tartibda:

- 1 qavat - 5ta 24 o'rini sinfxonalari, yo'lak, tambur va vestibyul;
- 2 qavat - 5ta 24 o'rini sinfxonalari, o'qituvchilar xonasi va yo'lak.

Binoga nogiron va kam harakatlanuvchi kishilarning kirishi imkoniyatini yaratish maqsadida, binoning asosiy kirishiga "O'zbekiston Respublikasida nogironlarni ijtimoiy himoya qilish to'g'risida" gi O'zbekiston Respublikasi Qonunining 8-11 moddalariga, 2001yil 30-apreldagi 25 sonli O'zbekiston Respublikasi Davlat arxitekturasining buyrug'iga va "Nogironlar va aholining kam harakatlanuvchi qatlami ehtiyojlarini hisobga olib yashash muhitni loyixalashtirish" nomli 2.07.02-96 sonli QMQ talablari asosida tutqichli to'siq bilan jihozlangan nishab yo'l qurish ko'zda tutilgan.

3.3. Manzili

Qurilish Surxondaryo viloyati Jarqo'rg'on tumani "Bobotog'" MFY da joylashgan 53 sonli maktabning mavjud hududida tuman qurilish va uy-joy kommunal bo'limining 2023 yil 6 iyundagi 1722212-114374 sonli ruxsatnomasiga asosoan amalga oshiriladi.

3.4. Hudud bosh rejasi

Bosh reja bo'yicha 240 o'rini o'quv binosi, sig'imi 50m³ yong'in va 6m³ ichimlik suvi hovuzlari, omboxona, 8 ko'zli hojatxona qurish, videokuzatuv tizimini, chiqindi konteyneri, modul qozon, transformator podstansiyasi o'rnatish, ichki va tashqi muhandislik tarmoqlarini tortish hamda obodonlashtirish ishlari ko'zda tutilgan.

3.5. Asosiy konstruktiv yechimlar va parametrlar

Loyihalashtirilayotgan maktab binosi - ikki qavatli, to'g'ri to'rtburchak shaklida, devorlar o'qlari bo'yicha o'lchamlari 22.4x15.6m, xonalar balandligi 3.0m va binoning birinchi qavati poli yuzasidan tomi tepasigacha balandligi 9.0m., konstruktiv yechimlar - poydevori tasmasimon quyma betondan, devorlari pishgan g'ishtdan, tom yopmalari va ora yopmalari yig'ma temir beton plitalaridan, issiqlik qobig'i keramzit shag'alidan qalinligi 250mm, tomi yog'och konstruksiyalı bo'lib, polimer qoplamlari proflo'shama bilan qoplanadi.

Loyihalashtirilayotgan binoning zilzilaga bardoshligi bikr tarzda konstruksiya yaratilishi bilan ta'minlanadi. Binoning bikrligi bo'ylama va ko'ndalang devorlar tizimi bilan hamda yig'ma temir beton plitalardan iborat tom yopmalari va ora yopmalarining antiseysmik belbog'larga betonlab qotirilishi natijasida hosil bo'ladigan bikr diskleri bilan ta'minlanadi. Devorlar armaturalar bilan kuchaytiriladi.

Cho'kuvchanlikka qarshi tadbirlar 2.02.01-96 QMQ talablariga asosan inobatga olingan.

Beton va temir beton konstruksiyalari tuproqqa ko'miluvchi qismlarining yemirilishga qarshi himoyasi uchun poydevor tagiga to'shamma materiallar bilan 1 qatlamlili va tik yuzasiga 2 qatlamlili bitum bilan gidroizolyasiya qilinishi inobatga olingan.

Ob'ektdan favqulotda holat sharoitida foydalanish kafilligi (mazkur holatda seysmik ta'sirchanlik) bino va inshootlarning "Seysmik hududlarda qurilish" nomli 2.01.03-96sonli QMQ talablari asosida qo'shimcha kuchaytirilishlari bilan ta'minlanadi.

Yong'inga qarshi tadbirlar nomli 2.01.02-04 sonli ShNQ talablariga asosan quyidagi tadbirlar ko'zda tutilgan:

- yong'inga qarshi signalizasiya tarmog'ini qurish,
- barcha yog'och qurilmalariga yong'indan himoyalash vositalari bilan ishlov berish,
- o't o'chiruvchi vositalarning binolarga yaqinlashish sharoitini yaratish,
- sig'imi 50m³ yongin hovuzi qurish.

3.6. Energiya samaradorlik

Energiya samaradorlikni ta'minlash uchun energiya tejovchi texnologik yechimlar qabul qilingan, shulardan asosiyllari:

- binoda tambur ko'zda tutilgan;
- tashqi devorlarda 2 kamerali 3 qavat oyna paektli plastik profilli deraza va eshik romlari o'rnatish;
- zichligi $\gamma=125\text{kg/m}^3$, qalinligi 60mm bo'lgan bazalt plitalardan devor termoizolyatsiyasi

bajarilgan (termoizolyatsiyaning ikkinchi darajasi);

- zichligi $\lambda=400\text{kg/m}^3$, qalnligi 250mm bo'lgan keramzit qoplama tom termoizolyatsiyasi;
- FIK yuqori samarador radiatorlar va isitish uskunalaridan foydalanilgan,
- tomda 5 dona quyosh panellari ($5 \times 0,55 \text{kVt}$) o'rnatilgan;
- tashqi yoritish tarmog'ida 5 dona quyosh panelli chiroqlar qo'llanilgan;
- yoritishda energiya tejamkor elektr chiroqlari ko'zda tutilgan.

3.7. Qurilish davomiylik muddati

QTL taqvimi yadvaliga ko'ra qurilish davomiylik muddati 10 oyni tashkil qiladi.

4. Loyihalanayotgan ob'ektning muhandislik ta'minoti:

Elektr toki ta'minoti – transformator podstantsiyasi o'rnatilishi va "Mustaqillik" PS 110/10kV 7-fider 10kV HEUYining eng yaqin tayanchiga ulanishi bilan amalga oshiriladi, elektr energiyasini o'Ichash uchun ASKUE tizimini o'rnatilishi, tejamkorlik maqsadida energiya tejaydigan lampalardan foydalanishi ko'zda tutilgan.

Ichimlik suvi ta'minoti tashib kelib, loyihalanayotgan sig'imi 6m^3 bo'lgan hovuz orqali tizimga tarqatish yo'li bilan amalga oshiriladi.

Issiqlik ta'minoti qattiq turdag'i yoqilg'ili modul qozoni bilan ta'minlanadi, isitish moslamalari - zamonaviy energiya tejamkor radiatorlardan iborat.

5. Loyihani kelishilganligi to'g'risida hujjatlar.

Loyihaviy yechimlar Surxondaryo viloyat qurilish va uy-joy communal xo'jaligi boshqarmasi Arxitektura va shaharsozlik Kengashi ishchi organiing 2023 yil 9 oktyabrdagi 98559587 sonli xulosasi.

Surxondaryo viloyat ekologiya, atrof muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi boshqarmasi Davlat ekologik ekspertizasining 2023 yil 25 sentabrdagi 01-19/01-889 sonli xulosasi.

Maktab loyihalanayotgan binosining texnologik qismi buyurtmachi 2023 yilda tomonidan tasdiqlangan.

6. Ekspertiza natijalari.

6.1. Ekspertizadan o'tkazish jarayonida lokal ekspert xulosalar bo'yicha aniqlangan kamchiliklar va takliflar asosida loyiha tomonidan ishchi loyiha qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritildi, ulardan asosiysilari:

- PZ-1 sahifasidagi ma'lumotlar loyihaviy yechimlar asosida qayta to'g'irlandi,
- binoga markaziy kirish orqa G o'qidan A o'qiga ko'chirildi,
- ko'ndalang o'qlar qadami 7200mm ga o'zgartirildi,
- marmar qoplamlari pollar umumiylar maydoni zina xonasi hisobiga qayta hisoblandi,
- sind xonalarga eshik romlariga $700*300\text{mm}$ o'Ichamli 1 ko'z oyna kiritildi.
- 4/A-G o'qi bo'yicha noto'g'ri kiritilgan rama, devorga almashtirildi,
- 2/A-B o'qlar poydevoriga yog'och pollarni shamollatish tuynuklari kiritildi,
- tasmasimon poydevorlar armoto'rlari turlari kesimida qayta ishlandi, ko'ndalang o'qlar armoto'rlari uzunligidan tutashmalar olib tashlandi, naxlest olindi,
- G o'qi bo'ylab zina xonasi devorida temir beton tik o'zaklar 2.01.02-19 sonli QMQ talablariga mos joylashtirildi,
- 4/A-G o'qi bo'yicha kapital devorning yoyilmasi va boshqa yechimlari bajarildi,

- zina maydonchasi S-3 armoto'ri kuchaytirilsin.
- qavatlarda antiseysmik belbog'larni kuchaytirish uzellari ayrim detallari soni qayta hisoblandi,
- ayvonoldilar pollariga dag'al yuzali marmar plitkalar qoplamasi kiritildi,
- ayrim resurs ko'rsatkichlarining (mashinalar va mexanizmlarning ishlashi transport harajatlari, materiallar) narxlariga baynnoma asosida aniqlik kiritildi.

6.3. Qurilish qiymati hisobi

Taqdim etilgan loyihaning qurilish ishlari qiymati QQS (qo'shimcha qiymat solig'i) bilan **3 205 396,757 ming so'mni** tashkil qilgan bo'lib, ekspertiza natijasiga ko'ra, taqdim etilgan qiymati **164 006,249 ming so'm** miqdorida kamayib **3 041 390,508 ming so'm** tasdiqlash uchun tavsiya etildi, shu jumladan:

- qurilish montaj ishlari - 2 586 216,418 ming so'm,
- qo'shimcha qiymat solig'i - 310 345,971 ming so'm,
- buyurtmachining boshqa xarajatlari - 144 828,119 ming so'm.

Kamayishga asosan ayrim ish turlari hajmlariga va qurilish materiallar narxlariga va element resurs normalarga aniqlik kiritilganligi natijasida erishildi.

6.3. Loyiha smeta hujjatlari buyurtmachi tashkilotining loyiha bo'yicha taklif va tavsiyalarisiz ekspertiza ko'rigiga topshirildi.

6.4. Buyurtmachiga va bosh loyihachiga rekonstruksiya boshlanishidan oldin:

- ShNQ 1.03.01-16 talablariga asosan binoning energetik pasporti ishlab chiqilsin;
- buyurtmachining boshqa xarajatlari miqdorini 4.01.16-19 sonli ShNQ talablariga asosan aniqlash buyurtmachi va bosh loyihachi zimmasiga yuklatiladi,
- maktab loyihalanayotgan binsining texnologik qismi viloyat maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi bilan kelishilsin.

6.5. Buyurtmachiga:

- loyiha xujjalarni tasdiqlashdan oldin belgilangan tartibda barcha manfaatdor vakolatli organlar bilan kelishishi lozim.

6.6.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 17 sentabrdagi 579 sonli qarorining 7 ilovasiga muvofiq:

- yakuniy xarajat buyurtmachi va pudratchi tomonidan qurilish tugaganidan so'ng nazorot o'Ichovi natijalari asosida aniqlanadi;
- ekspertizadan o'tkazish uchun taqdim etilgan xujjalarning to'liqligi, ma'lumotlarning ishonchliligi yuzasidan buyurtmachi va qabul qilingan loyiha yechimlari yuzasidan ishlab chiquvchi javobgar hisoblanadi.

7. Xulosalar.

7.1 Ekspertiza natijalarini hisobga olgan holda "Surxondaryo viloyati Jarqo'rg'on tumani 53 sonli maktabni 240 o'rinci qo'shimcha bino qurish bilan rekonstruksiya qilish" ishchi loyihasi kelgusida ko'rib chiqish va tasdiqlashga tavsiya qilinadi.

7.2. ShNK 4.01.16-09 ning 6.4. bandiga muvofiq pudratchi tayinlanganda, tavsiyaviy narxni qabul qilishni buyurtmachi va pudratchi birgalikda hal qiladi.

Bosh mutaxassis: Soatmurodov Boxodir Allamurodovich

Ishtirokchi ekspertlar:

Katayev Abdukarim Xidirovich

Gulboyev Jumanazar Mamatkarimovich

Ashurov Shuxrat Qaxramonovich

ORIPOV FAYZULLO SATTOROVICH

Rashidov Shuxrat Qayumovich